

УХВАЛА

КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про припинення конституційного провадження у справі за конституційним поданням 49 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2003 рік"

м. К и ї в
11 листопада 2004 року
№ 12-уп/2004

Справа № 1-26/2004

Конституційний Суд України у складі суддів Конституційного Суду України:

Селівона Миколи Федосовича – головуєчий,
Вознюка Володимира Денисовича,
Євграфова Павла Борисовича,
Іващенко Володимира Івановича,
Костицького Михайла Васильовича,
Малинникової Людмили Федорівни,
Мироненка Олександра Миколайовича,
Німченка Василя Івановича,
Пшеничного Валерія Григоровича,
Савенка Миколи Дмитровича,
Станік Сюзанни Романівни,
Тихого Володимира Павловича,
Ткачука Павла Миколайовича – суддя-доповідач,
Чубар Людмили Пантеліївни,
Шаповала Володимира Миколайовича,

за участю представника суб'єкта права на конституційне подання Ключковського Юрія Богдановича – народного депутата України, заступника голови Комітету Верховної Ради України з

питань державного будівництва та місцевого самоврядування; залучених до участі у розгляді справи: Селіванова Анатолія Олександровича – Постійного представника Верховної Ради України в Конституційному Суді України; Носова Владислава Васильовича – Постійного представника Президента України в Конституційному Суді України; представників Кабінету Міністрів України Костицького Василя Васильовича – заступника Міністра фінансів України, Ушакової Раїси Антонівни – начальника Управління фінансів органів державної влади та місцевого самоврядування Міністерства фінансів України, Товстенка Олександра Павловича – директора Департаменту з питань державного регулювання заробітної плати та умов праці Міністерства праці та соціальної політики України, Юхименко Лілії Віталіївни – начальника Управління бюджетного законодавства та фінансових послуг Міністерства юстиції України; представників Федерації професійних спілок України Коваленко Валентини Миколаївни – керівника Управління з питань правового захисту членів професійних спілок України, Кондратюка Сергія Михайловича – керівника Управління з питань захисту економічних інтересів членів профспілок та розвитку вітчизняного виробництва,

розглянув на пленарному засіданні справу за конституційним поданням 49 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2003 рік" від 25 листопада 2003 року № 1328-IV (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 14, ст. 204).

Заслухавши суддю-доповідача Ткачука П.М., пояснення Ключковського Ю.Б., Селіванова А.О., Носова В.В., Костицького В.В., Товстенка О.П., Ушакової Р.А., Юхименко Л.В., Коваленко В.М. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Суб'єкт права на конституційне подання – 49 народних депутатів України – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати неконституційним Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2003 рік" (далі – Закон).

У конституційному поданні зазначається, що Законом України "Про встановлення розміру мінімальної заробітної плати на 2003 рік"

від 26 грудня 2002 року зі змінами від 22 травня 2003 року мінімальна заробітна плата з 1 грудня 2003 року була встановлена в розмірі 237 гривень на місяць. 25 листопада 2003 року Верховна Рада України прийняла Закон, яким з 1 грудня 2003 року встановила мінімальну заробітну плату в розмірі 205 гривень на місяць.

Народні депутати України вважають, що відбулося зменшення розміру мінімальної заробітної плати з 237 до 205 гривень на місяць, і це, на їхню думку, призвело до звуження "обсягу конституційного права людини і громадянина на заробітну плату", що суперечить вимогам частини третьої статті 22 Конституції України.

2. Президент України у листі до Конституційного Суду України вказує на необгрунтованість твердження народних депутатів України щодо неконституційності Закону. Він вважає, що встановлення нового розміру мінімальної заробітної плати відповідно до рівня розвитку, ефективності, конкурентоспроможності економіки України не є звуженням обсягу існуючих прав і свобод людини і громадянина. Регулювання оплати праці згідно зі статтею 8 Закону України "Про оплату праці" держава здійснює не лише шляхом встановлення розміру мінімальної заробітної плати, а й шляхом оподаткування доходів працівників.

Прем'єр-міністр України у своєму поясненні звертає увагу на те, що частиною четвертою статті 43 Основного Закону України встановлено право кожного на заробітну плату, не нижчу від визначеної законом. З 1 грудня 2003 року, зазначає він, Законом змінено розмір мінімальної заробітної плати, тобто розмір, нижче за який у відповідному бюджетному періоді не може оплачуватися місячна, погодинна норма праці.

Міністерство праці та соціальної політики України також вважає, що Верховна Рада України, прийнявши Закон, не порушила частини третьої статті 22 Конституції України щодо звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці стверджує, що не можна казати про неконституційність Закону, оскільки на момент його прийняття норма Закону України "Про встановлення розміру мінімальної заробітної плати на 2003 рік" ще не була введена в дію.

У листі Федерації професійних спілок України підкреслюється, що Закон позбавив громадян права на підвищення їх життєвого рівня і не сприяє забезпеченню права громадян на достатній життєвий рівень, передбаченого статтею 48 Конституції України.

Висновки фахівців Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого, Львівського національного університету імені Івана Франка, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Академії праці і соціальних відносин Федерації професійних спілок України зводяться до того, що право на мінімальну заробітну плату є конституційним і має свій обсяг, визначений через певну величину. Положення чинного законодавства, на їхню думку, надають можливість тільки підвищувати мінімальну заробітну плату, зменшення її розміру слід вважати звуженням обсягу встановленого статтею 43 Конституції України права на заробітну плату.

3. На пленарному засіданні Конституційного Суду України представники суб'єкта права на конституційне подання, Президента України, Кабінету Міністрів України та Федерації професійних спілок України підтримали позиції відповідних органів та організацій.

4. Під час розгляду справи у Конституційному Суді України 17 червня 2004 року Верховна Рада України прийняла Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2004 рік", яким внесла зміни до Закону України "Про Державний бюджет України на 2004 рік". Згідно з внесеними змінами з 1 вересня 2004 року в Україні встановлюється мінімальна заробітна плата у розмірі 237 гривень на місяць, а також з цієї ж дати відновлюються міжпосадові (міжкваліфікаційні) співвідношення в оплаті праці працівників бюджетної сфери виходячи з зазначеного розміру мінімальної заробітної плати.

Таким чином, питання, яке було предметом конституційного подання, законодавчо врегульовано. Враховуючи це, Конституційний Суд України вважає необхідним припинити конституційне провадження у справі.

На підставі викладеного, керуючись статтями 147, 150 Конституції України, пунктом 3 статті 45, статтею 51 Закону України "Про Конституційний Суд України", § 51 Регламенту Конституційного Суду України, Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Припинити конституційне провадження у справі за конституційним поданням 49 народних депутатів України щодо

відповідності Конституції України (конституційності) Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2003 рік".

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною і не може бути оскаржена.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

